

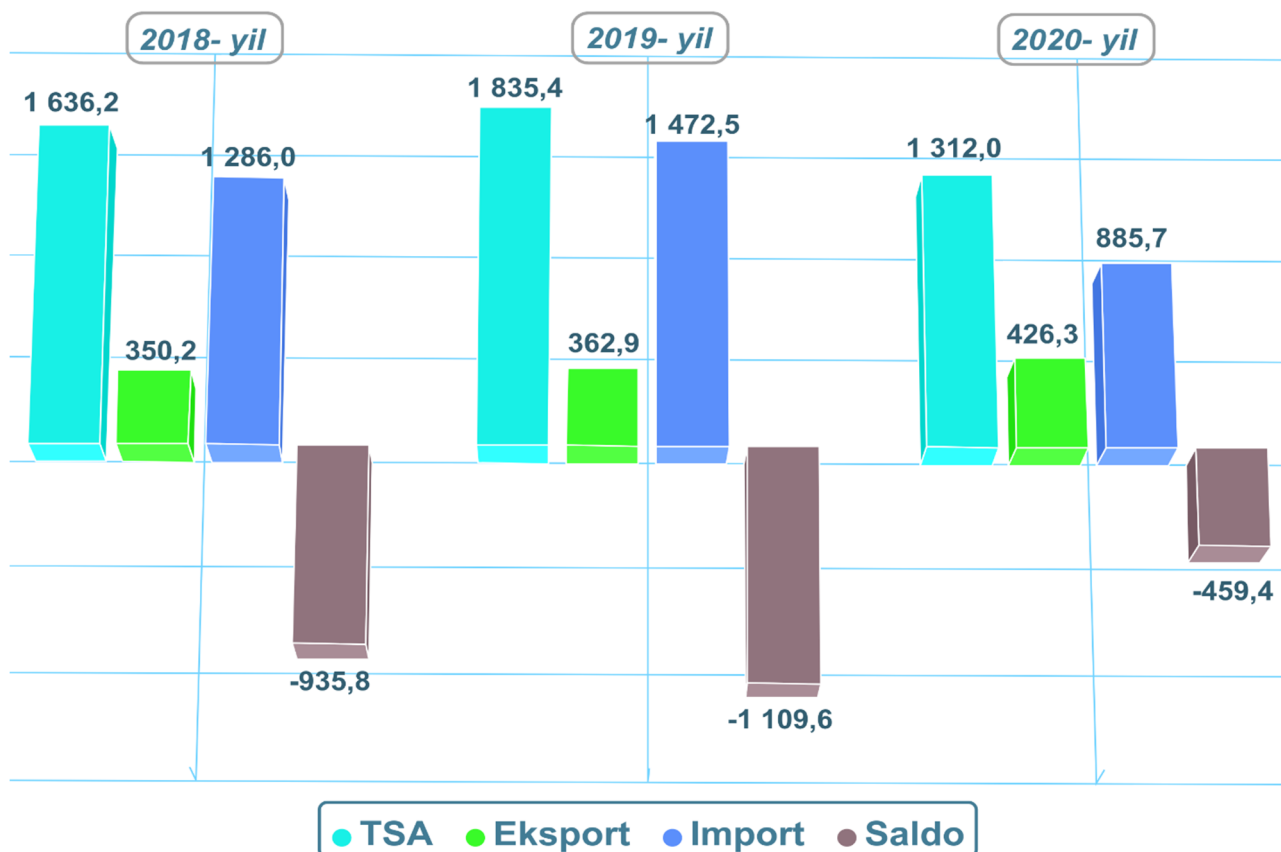
NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-dekabr oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2020- yil yanvar-dekabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 312,0 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 71,5 % ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Navoiy viloyati, jahonning 66 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Xitoy Xalq Respublikasida (15,5 %), Rossiya Federatsiyasida (13,3 %), Kanada (10,6 %), Litvada (8,5 %), Germaniyada (6,3 %), Fransiyada (6,3 %) va Yaponiya (5,3 %) qayd etilgan.

**NAVOIY VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI
ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)**

Davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	203,9	56,6	147,3	15,5
Rossiya Federatsiyasi	174,2	34,8	139,4	13,3
Kanada	139,2	137,0	2,2	10,6
Litva	112,0	4,2	107,8	8,5
Germaniya	83,1	0,2	82,9	6,3
Fransiya	83,1	78,3	4,8	6,3
Yaponiya	69,7	0,2	69,5	5,3
Turkiya	66,5	29,4	37,1	5,1
Qozog'iston	61,8	8,8	53,0	4,7
AQSh	52,7	0,3	52,4	4,0

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Qozog'iston bilan TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Kanada, Litva, Germaniya, Fransiya, va Yaponiya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

	Jami	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	1 312,0	71,5	100,0
MDH davlatlari	313,2	80,8	23,9
Boshqa davlatlar	998,8	69,0	76,1

**NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO'YICHA
TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)**

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	1 312,0	71,5
Navoiy sh.	802,5	96,1
Zarafshon sh.	74,2	6,3 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	278,6	166,5
Konimex	6,3	168,6
Qiziltepa	45,8	107,9
Navbahor	31,6	110,5
Nurota	11,4	90,2
Tomdi	2,4	2,2 b.
Uchquduq	4,9	119,8
Xatirchi	17,7	45,8
Bo'linmaydigan hajm	36,6	-

2020- yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasi hajmi 1 312,0 mln. AQSh dollarini 2019- yilning mos davriga nisbatan 71,5 % ni tashkil qilmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to'rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Kanada (134,8 mln. AQSh dollari), Fransiya (73,5 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (36,4 mln. AQSh dollari), Turkmaniston (15,3 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN
TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	401,9	284,9	203,9
Eksport	48,8	65,2	56,6
Import	353,1	219,7	147,3
Saldo	-304,3	-154,5	-90,7
Rossiya Federatsiyasi	166,0	202,6	174,2
Eksport	35,6	39,1	34,8
Import	130,4	163,5	139,4
Saldo	-94,8	-124,4	-104,6
Kanada	0,8	0,9	139,2
Eksport	0,4	0,8	137,0
Import	0,4	0,1	2,2
Saldo	0,0	0,7	134,8
Litva	18,1	23,3	112,0
Eksport	2,0	3,9	4,2
Import	16,1	19,4	107,8
Saldo	-14,1	-15,5	-103,6
Germaniya	42,8	172,3	83,1
Eksport	1,4	0,8	0,2
Import	41,4	171,5	82,9
Saldo	-40,0	-170,7	-82,7
Fransiya	165,8	175,1	83,1
Eksport	163,1	173,0	78,3
Import	2,7	2,1	4,8
Saldo	160,4	170,9	73,5
Yaponiya	206,2	152,0	69,7
Eksport	1,2	8,1	0,2
Import	205,0	143,9	69,5
Saldo	-203,8	-135,8	-69,3

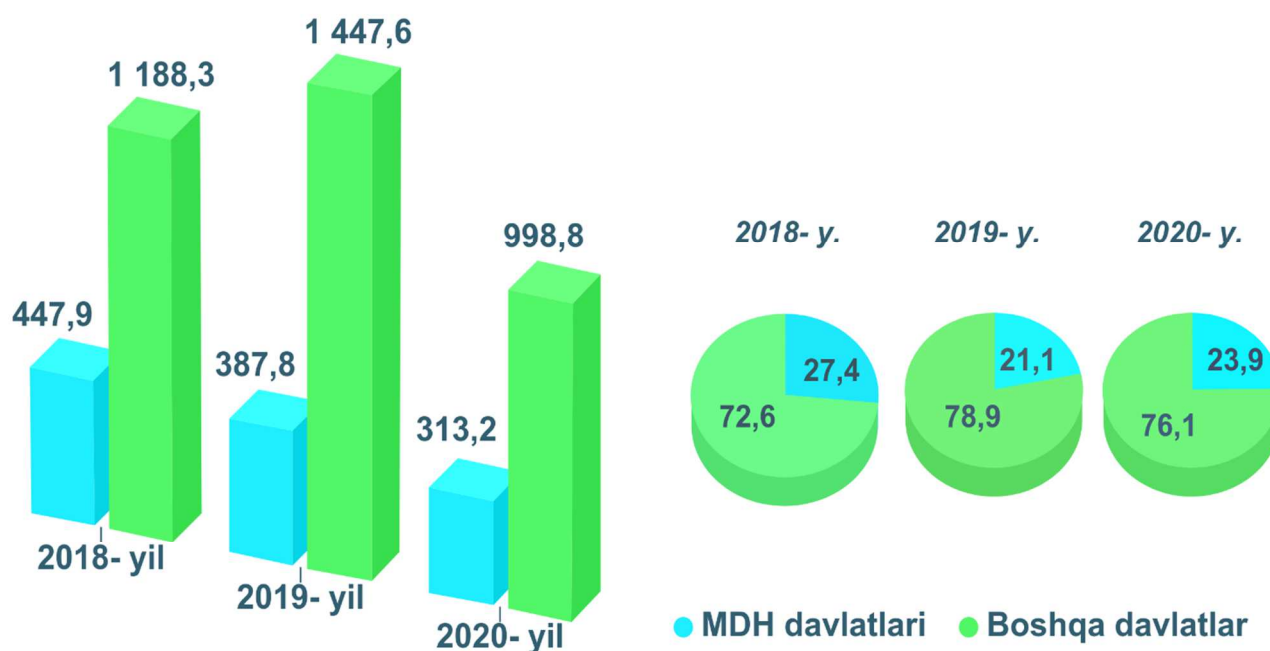
Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Turkiya	105,0	108,6	65,5
Eksport	12,5	24,4	29,4
Import	92,5	84,2	37,1
Saldo	-80,0	-59,8	-7,7
Qozog'iston	66,5	68,9	61,8
Eksport	44,1	7,5	8,8
Import	22,4	61,4	53,0
Saldo	21,7	-53,9	-44,2
AQSh	45,5	55,7	52,7
Eksport	0,1	0,1	0,3
Import	45,4	55,6	52,4
Saldo	-45,3	-55,5	-52,1
Koreya Respublikasi	68,2	116,8	49,1
Eksport	1,5	0,2	0,2
Import	66,7	116,6	48,9
Saldo	-65,2	-116,4	-48,7
Qirg'iz Respublikasi	9,4	20,4	37,8
Eksport	8,4	20,1	37,1
Import	1,0	0,3	0,7
Saldo	7,4	19,8	36,4
Latviya	18,0	1,2	31,5
Eksport	0,2	0,3	-
Import	17,8	0,9	31,5
Saldo	-17,6	-0,6	-31,5
Ukraina	8,1	3,1	18,1
Eksport	1,5	1,6	2,5
Import	6,6	1,5	15,6
Saldo	-5,1	0,1	-13,1

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Italiya	10,5	95,7	17,4
Eksport	-	-	-
Import	10,5	95,7	17,4
Saldo	-10,5	-95,7	-17,4
Turkmaniston	5,9	12,3	16,7
Eksport	3,7	3,7	16,0
Import	2,2	8,6	0,7
Saldo	1,5	-4,9	15,3
Chexiya Respublikasi	6,8	29,9	14,1
Eksport	-	1,5	0,1
Import	6,8	28,4	14,0
Saldo	-6,8	-26,9	-13,9
Eron Islom Respublikasi	6,0	5,6	8,9
Eksport	3,6	3,0	-
Import	2,4	2,6	8,9
Saldo	1,2	0,4	-8,9
Estoniya	1,6	8,0	7,0
Eksport	-	0,5	-
Import	1,6	7,5	7,0
Saldo	-1,6	-7,0	-7,0
Singapur	2,3	2,0	6,8
Eksport	0,8	0,8	6,6
Import	1,5	1,2	0,2
Saldo	-0,7	-0,4	6,4

Tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020- yil yanvar-dekabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 23,9 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020- yil yanvar-dekabr oylarida 2019- yilning shu davriga nisbatan 69,0 % ni, jami TSA dagi ulushi 76,1 % ni tashkil etdi.

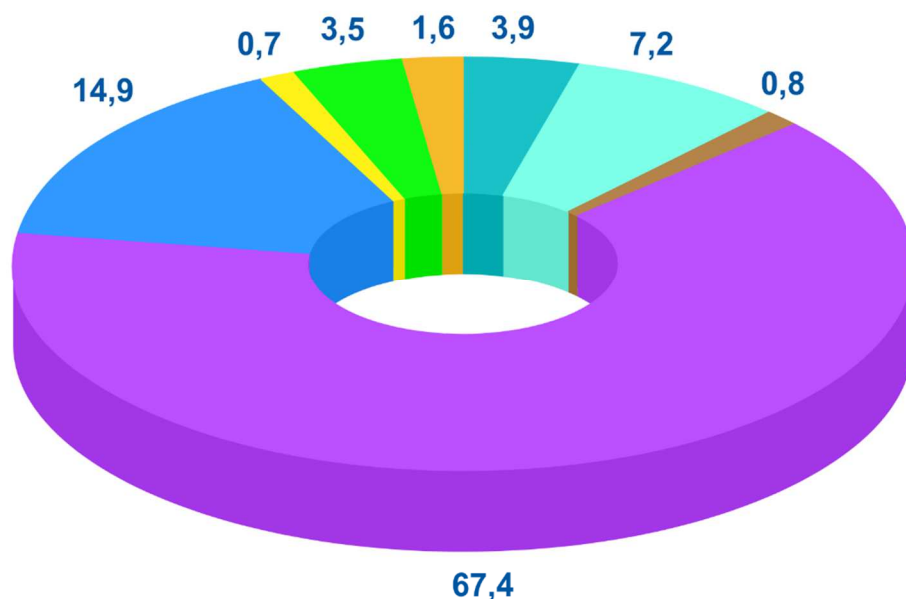
NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI (2020- yil yanvar-dekabr)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 426,3 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 117,5 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (67,4 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (14,9 %), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari mahsulotlar (7,2 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2020- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

 Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 3,9 %

 Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 67,4 %

 Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari mahsulotlar - 7,2 %

 Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 14,9 %

 Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,8 %

 Mashinalar va transport asbob-uskunalari - 0,7 %

 Turli xil tayyor buyumlar - 3,5 %

 Xizmatlar - 1,6 %

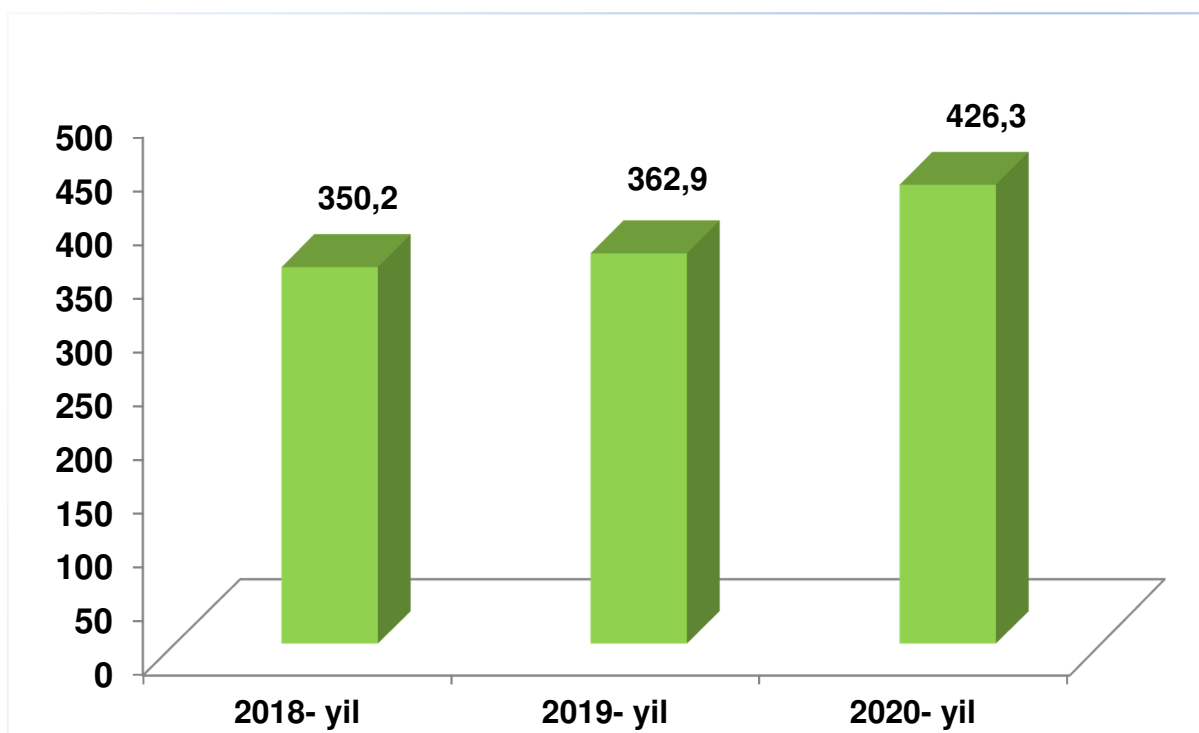
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2020- yil yanvar-dekabr)

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami eksport	426,3	117,5	100,0	103,3	138,4	100,0	323,0	112,0	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	16,7	62,6	3,9	9,7	52,4	9,4	7,0	85,8	2,2
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	30,7	135,2	7,2	28,3	156,8	27,4	2,4	51,5	0,7
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,2	75,6	0,8	0,4	51,6	0,4	2,8	81,4	0,9
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	287,5	122,5	67,4	18,6	7,1 b.	18,0	268,9	115,9	83,2
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	63,5	126,0	14,9	30,2	99,3	29,2	33,3	166,6	10,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	3,0	28,5	0,7	0,2	127,5	0,2	2,8	26,8	0,9
Turli xil tayyor buyumlar	15,1	7,9 b.	3,5	14,7	8,9 b.	14,3	0,4	137,3	0,1
Xizmatlar	6,6	56,6	1,6	1,2	48,6	1,1	5,4	58,7	1,7

2020- yilning yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2019- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning mos davriga nisbatan, turli xil tayyor buyumlar, nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlarning eksport tarkibida o'sish kuzatildi.

NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Navoiy viloyatida 2020- yil yanvar-dekabr oylarida eksport hajmi 426,3 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, % da)

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	19,4	7,3	3,9
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	6,2	6,3	7,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,0	1,2	0,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	60,3	64,7	67,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	9,2	13,9	14,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	1,1	2,9	0,7
Turli xil tayyor buyumlar	0,3	0,5	3,5
Xizmatlar	3,5	3,2	1,6

2020- yil yanvar-dekabr oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, so'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar ulushi 7,2 punktga oshib, 67,4 % ni, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari 5,7 punktga oshib, 14,9 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO‘YICHA EKSPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur‘ati, % da
Navoiy viloyati	426,3	117,5
Navoiy sh.	318,5	123,0
Zarafshon sh.	3,3	195,7
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	35,2	94,1
Konimex	1,1	66,9
Qiziltepa	28,4	116,6
Navbahor	17,5	85,3
Nurota	2,3	63,7
Tomdi	0,7	146,9
Uchquduq	1,3	117,8
Xatirchi	10,0	82,5
Bo‘linmaydigan hajm	8,0	-

2020- yil yanvar-dekabr oylarida eksport hajmi 426,3 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 117,5 % kuzatildi.

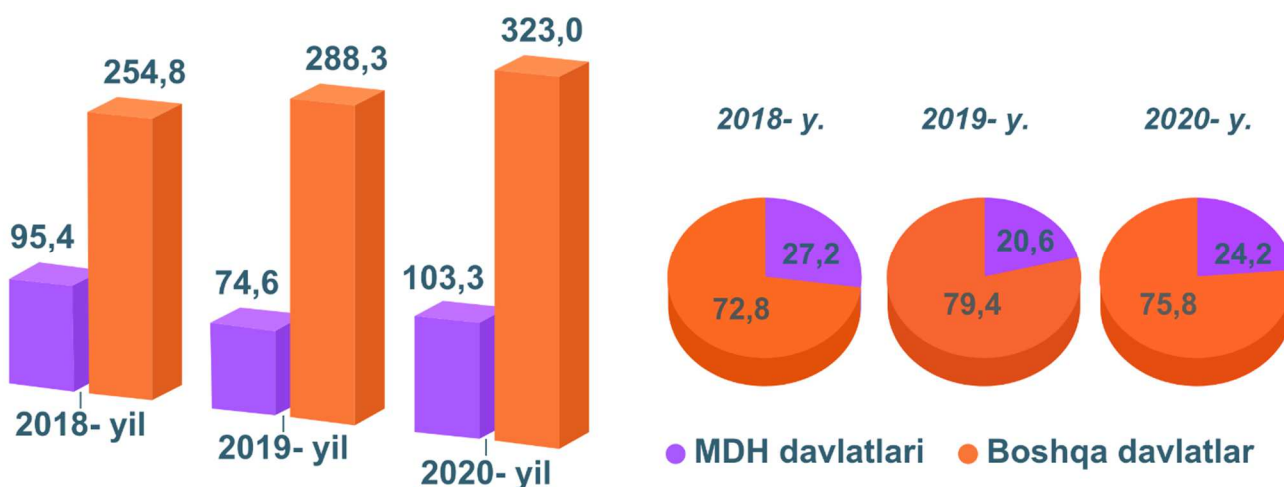

NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

	Jami	2019- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur‘ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	426,3	117,5	100,0
MDH davlatlari	103,3	138,4	24,2
Boshqa davlatlar	323,0	112,0	75,8

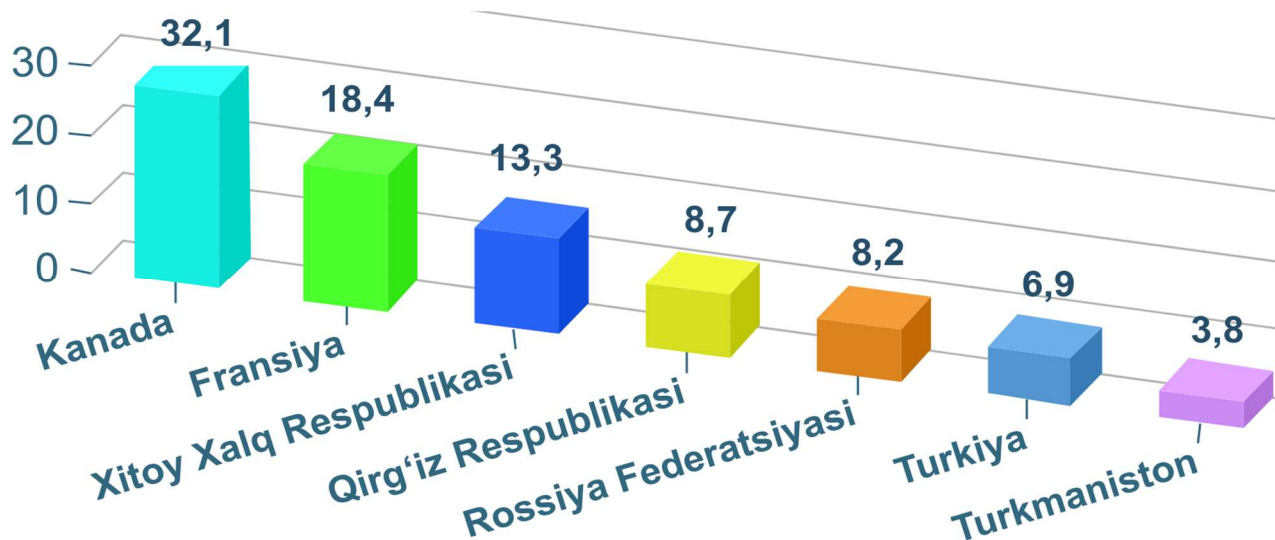
MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTINING HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan eksport ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 24,2 va 75,8 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2020- yil yanvar-dekabr, % da)

2020- yilning yanvar-dekabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Kanada (eksport umumiy hajmining 32,1 %), Fransiya (18,4 %), Xitoy Xalq Respublikasi (13,3 %), Qirg'iz Respublikasi (8,7 %), Rossiya Federatsiyasi (8,2 %), Turkiya (6,9 %) va Turkmaniston (3,8 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 91,4 % ni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Fransiya bir pog'onaga tushishi hisobiga, Kanada eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 38 tani tashkil etdi.

**NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA
AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI
(yanvar-dekabr)**

Davlatlar	Ming AQSh dollari		2019- yilning yanvar-dekabriga nisbatan, % da	O'рни
	2019- y.	2020- y.		
Kanada	820,0	136 978,9	167,0 b.	1
Fransiya	173 012,0	78 258,2	45,2	2
Xitoy Xalq Respublikasi	65 167,7	56 615,9	86,9	3
Qirg'iz Respublikasi	20 115,2	37 110,8	184,5	4
Rossiya Federatsiyasi	39 066,8	34 753,4	89,0	5
Turkiya	24 425,2	29 423,0	120,5	6
Turkmaniston	3 657,0	16 013,2	4,4 b.	7
Qozog'iston	7 496,2	8 843,8	118,0	8
Singapur	803,4	6 576,2	8,2 b.	9
Litva	3 901,0	4 234,9	108,6	10
Afg'oniston	1 603,2	3 454,8	2,2 b.	11
Ukraina	1 568,6	2 463,7	157,1	12
Tojikiston	1 591,0	2 043,9	128,5	13
BAA	982,2	1 534,2	156,2	14
Ozarbajon	307,3	1 039,3	3,4 b.	15
Polsha	8,9	671,8	98,2 b.	16
Belarus Respublikasi	491,5	863,5	175,7	17
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	38,5	570,5	14,8 b.	18
Pokiston	940,9	422,6	44,9	19
Gonkong	-	359,2	-	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari kiradi.

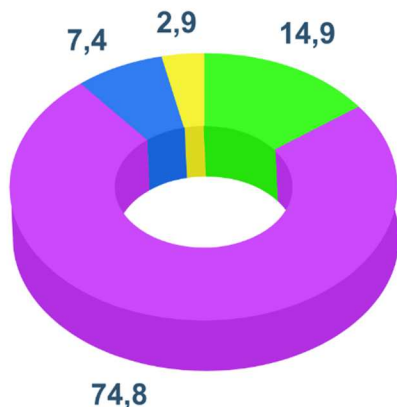
NAVOIY VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

XSST tarkibi	Kanada		Fransiya		Xitoy Xalq Respublikasi		Qirg'iz Respublikasi	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Jami eksport	0,8	137,0	173,0	78,3	65,2	56,6	20,1	37,1
shu jumladan:								
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar					1,5	1,5	13,1	2,2
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari					1,9	1,5	1,7	8,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar					0,3	0,2		
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		136,4	172,9	78,3	56,3	44,2	0,7	5,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	0,8	0,6			2,0	7,0	3,5	7,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari					1,0	2,2		
Turli xil tayyor buyumlar							1,1	13,0
Xizmatlar			0,1		2,2			

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI
(2020- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

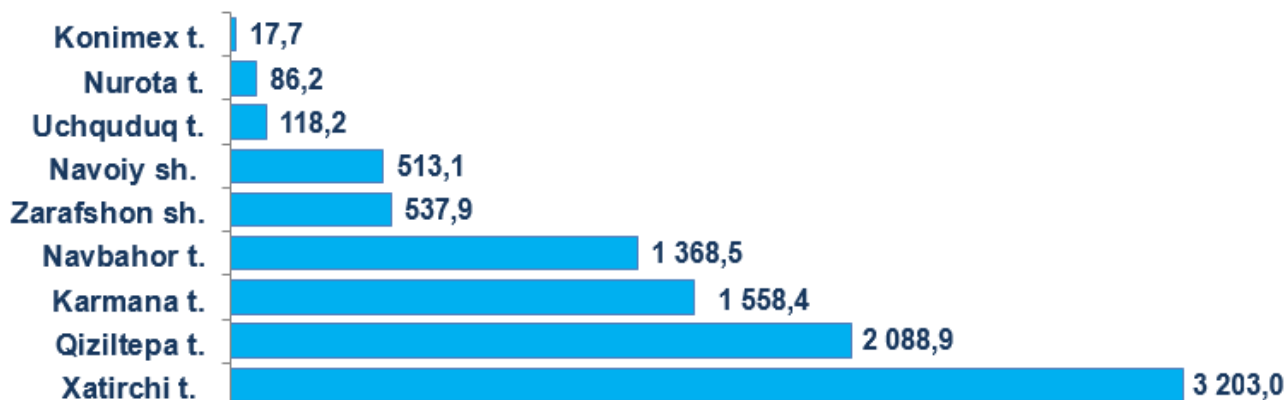
■ Safarlar (Turizm) ■ Transport xizmatlari
■ Moliyaviy xizmatlar ■ Boshqa xizmatlar

Xizmatlar eksporti hajmi 6,6 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,5 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 56,6 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (74,8 %), safarlar (turizm xizmatlari) (14,9 %), moliyaviy xizmatlar (7,4 %), va boshqa xizmatlar (2,9 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI
(2020- yil yanvar-dekabr, ming AQSh dollari)

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 9 491,9 ming AQSh dollar qiymatli 11 906,5 tonnadan ortiq meva-sabzavot eksport qilingan hamda 2019- yilning mos davriga nisbatan 36,8 % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,2 % ni tashkil etmoqda. Shundan salmog'i yirik hududlarda meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash eksporti hajmi Xatirchi tumanida 3 203,0 ming AQSh dollarini, Qiziltepa tumanida 2 088,9 ming AQSh dollarini, Karmana tumanida 1 558,4 ming AQSh dollarini, Navbahor tumanida 1 368,5 ming AQSh dollarini va Zarafshon shahrida 537,9 ming AQSh dollarini tashkil etmoqda.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (31,3 %), Qirg'iz Respublikasi (23,6 %), Xitoy Xalq Respublikasi (15,0 %) va Qozog'iston (10,2 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

**MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI
(yanvar-dekabr)**

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi*, % da
Rossiya Federatsiyasi	1 407,5	813,3	3,2	4 446,9	2 967,6	31,3
Qirg'iz Respublikasi	4 981,5	13 120,9	50,9	1 348,0	2 242,7	23,6
Xitoy Xalq Respublikasi	1 712,5	1 474,2	5,7	1 409,8	1 425,5	15,0
Qozog'iston	9 972,0	3 818,6	14,8	1 884,9	965,5	10,2
Belarus Respublikasi	978,8	442,6	1,7	789,2	436,9	4,6
Pokiston	391,1	757,9	2,9	242,9	407,7	4,3
Afg'oniston	552,0	717,8	2,8	763,0	321,1	3,4
Iroq	1 233,4	703,2	2,7	280,1	212,6	2,2
Hindiston	335,7	241,9	0,9	197,0	192,1	2,0
Gruziya	321,8	208,3	0,8	107,0	117,5	1,2
Turkmaniston	143,9	50,2	0,2	61,7	62,3	0,7
Birlashgan Arab Amirliklari	218,1	239,8	0,9	12,4	43,6	0,5
Ukraina	507,7	80,7	0,3	59,6	32,7	0,3
Latviya	-	-	-	173,4	23,3	0,2
Estoniya	537,2	137,9	0,5	108,0	20,2	0,2
Moldova Respublikasi	182,5	138,1	0,5	17,5	15,5	0,2
Koreya Respublikasi	14,1	57,6	0,2	5,0	5,0	0,1
Boshqa davlatlar	8 212,3	3 577,0	14,2	-	-	-

*-qiymat ifodasida

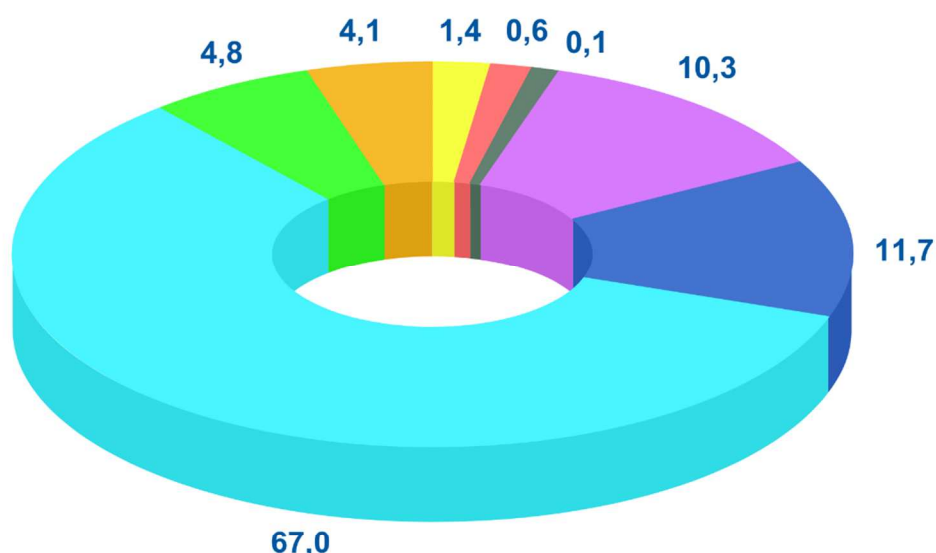
NAVOIY VILOYATINING IMPORTI (2020- yil yanvar-dekabr)

2020- yil yanvar-dekabr oylarida import hajmi 885,7 mln. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 60,1 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (67,0 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (11,7 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (10,3 %) ga to'g'ri keldi.

XSST BO'LIMI BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2020- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

 Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 1,4 %

 Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 0,6 %

 Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,1 %

 Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 10,3 %

 Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 11,7 %

 Mashinalar va transport asbob-uskunolari - 67,0 %

 Turli xil tayyor buyumlar - 4,8 %

 Xizmatlar - 4,1 %

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-dekabrda import qilingan tovarlar hajmi 848,9 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 36,8 mln. AQSh dollariga yetdi.

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2020- yil yanvar-dekabr)

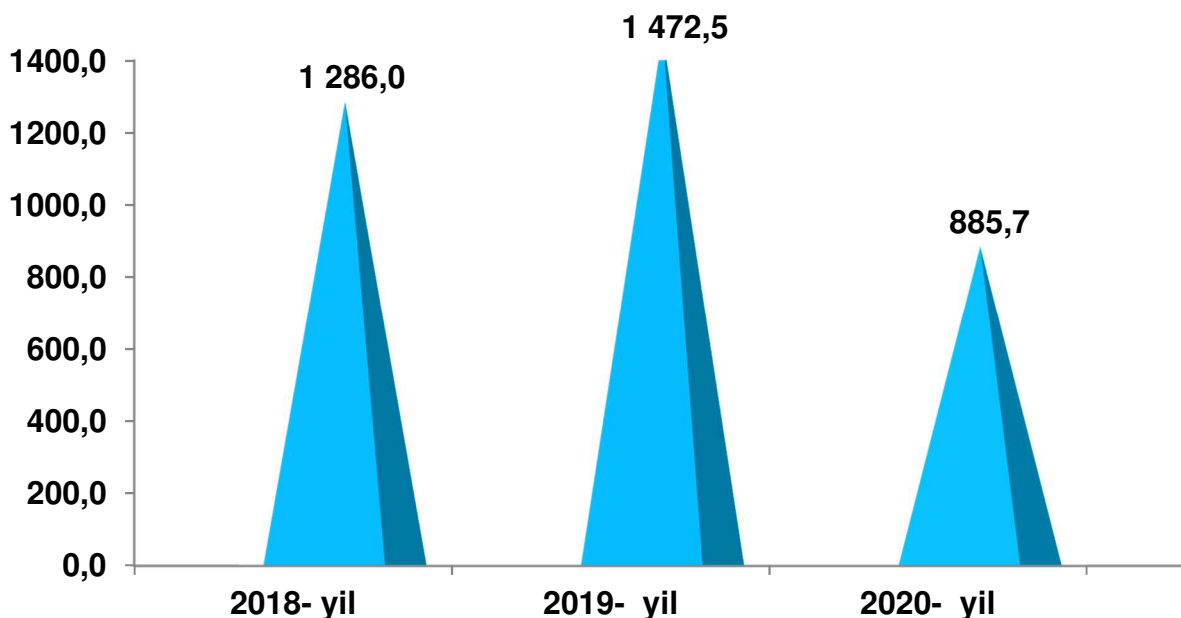
XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollari	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami import	885,7	60,1	100,0	209,9	67,0	100,0	675,8	58,3	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	12,1	108,9	1,4	7,5	83,3	3,6	4,6	2,2 b.	0,7
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	5,1	87,6	0,6	1,6	53,5	0,8	3,5	124,2	0,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,8	8,6	0,1	0,2	3,3	0,1	0,6	32,6	0,1
Hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar	0,1	112,2	0,0	0,1	124,6	0,0		27,3	
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	91,1	66,2	10,3	19,6	120,1	9,3	71,5	58,9	10,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	103,8	50,8	11,7	73,5	125,3	35,0	30,3	20,8	4,5
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	593,4	60,1	67,0	79,4	40,8	37,8	514,0	64,8	76,1
Turli xil tayyor buyumlar	42,6	47,1	4,8	21,8	129,7	10,4	20,8	28,2	3,0
Xizmatlar	36,7	140,8	4,1	6,2	88,3	3,0	30,5	160,4	4,5

Importning eng katta ulushi, mashinalar va transport asbob-uskunalari (67,0 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (11,7 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (10,3 %), shuningdek MDH mamlakatlarida mashinalar va transport asbob-uskunalari (37,8 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (35,0 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga ham eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalari (76,1 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (10,6 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Joriy davrda import qilinadigan tovar va xizmatlarning umumiy hajmining tuzilishini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan faqat xizmatlar (40,8 %), hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar (12,2 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (8,9 %) o'sgan, ammo barcha import qilinadigan tovarlar 2019- yilning mos davriga nisbatan kamaydi.

NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Navoiy viloyatida 2020- yil yanvar-dekabr oylarida import hajmi 885,7 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, ulush, % da)

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	0,1	0,8	1,4
Ichimliklar va tamaki	0,1	-	-
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	0,5	0,4	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,2	0,6	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	7,7	9,3	10,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	17,5	13,9	11,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	68,6	67,1	67,0
Turli xil tayyor buyumlar	4,0	6,1	4,8
Xizmatlar	1,3	1,8	4,1

2020- yil yanvar-dekabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, xizmatlar 2019- yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 1,8 % dan 4,1 % gacha, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar importining ulushi esa 9,3 % dan 10,3 % gacha o'sdi.

NAVOIY VILOYATINING HUDUDLARI BO'YICHA IMPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Tuman va shahar nomi	Import hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	885,7	60,1
Navoiy sh.	484,0	84,1
Zarafshon sh.	70,9	7,0 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	243,4	187,3
Konimex	5,2	2,5 b.
Qiziltepa	17,4	96,3
Navbahor	14,1	174,8
Nurota	9,1	100,9
Tomdi	1,7	2,8 b.
Uchquduq	3,6	120,4
Xatirchi	7,7	29,1
Bo'linmaydigan hajm	28,6	-

2020- yil yanvar-dekabr oylarida import hajmi 885,7 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 60,1 % ni tashkil etdi.

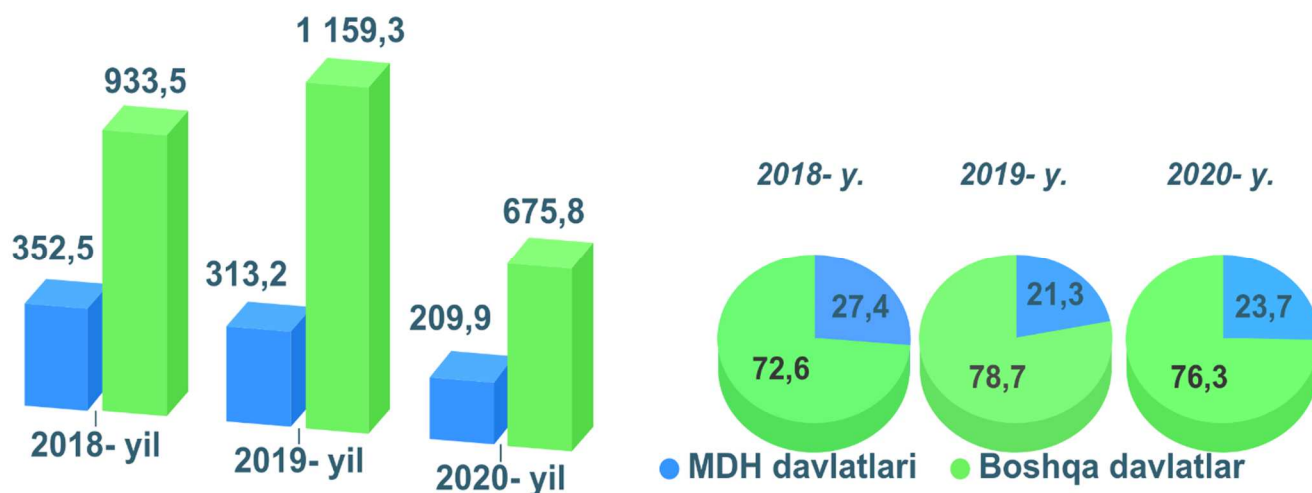
NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMI
(2020- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

	Jami	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	885,7	60,1	100,0
MDH davlatlari	209,9	67,0	23,7
Boshqa davlatlar	675,8	58,3	76,3

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 23,7 va 76,3 % ni tashkil etdi.

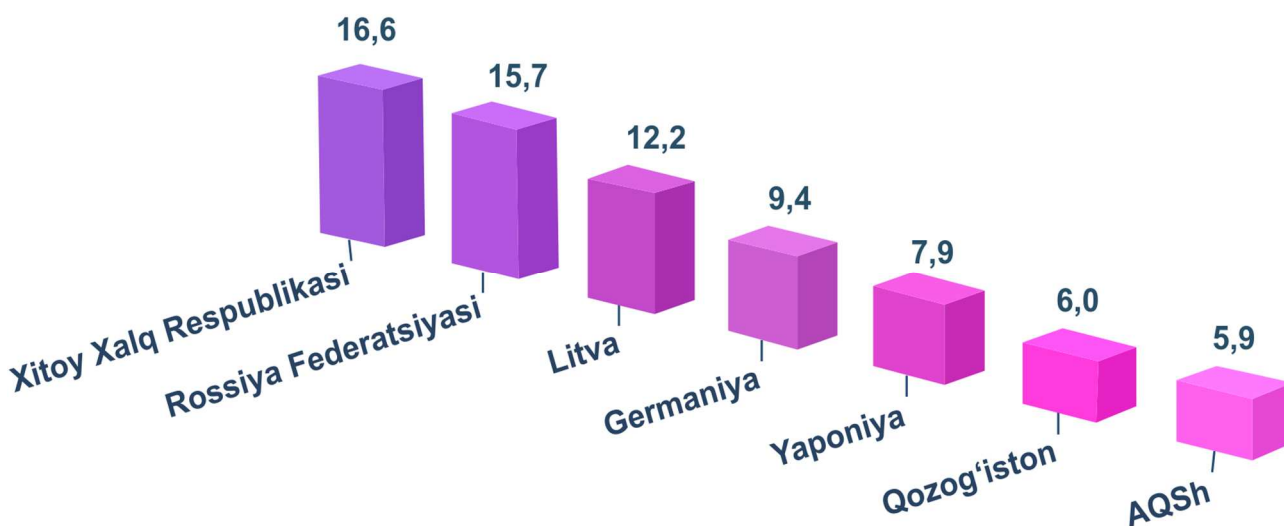
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Litva, Germaniya, Yaponiya, Qozog'iston va AQSh) jami importning 73,7 % ini tashkil qiladi, bu 652,4 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

NAVOIY VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2020-yil yanvar-dekabr, % da)

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Litva va Germaniyadan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 16,6 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (15,7 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar-dekabr)**

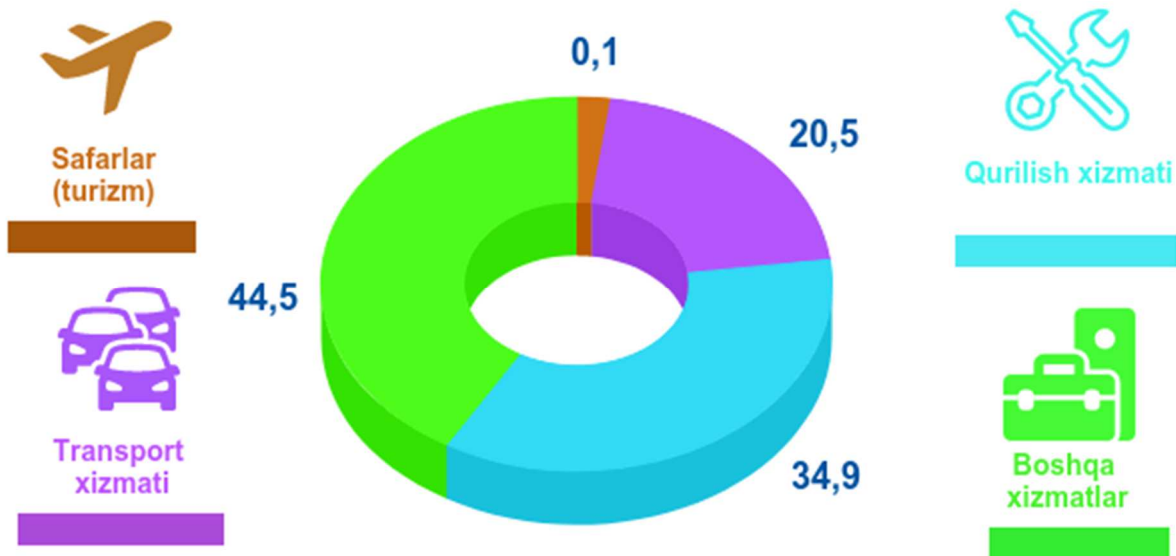
Davlatlar	Ming AQSh dollari		2019- yilning yanvar-dekabriga nisbatan, % da	O'рни
	2019- y.	2020- y.		
Xitoy Xalq Respublikasi	219 676,3	147 341,6	67,1	1
Rossiya Federatsiyasi	163 516,1	139 441,5	85,3	2
Litva	19 424,1	107 803,0	5,5 b.	3
Germaniya	171 522,0	82 850,8	48,3	4
Yaponiya	143 956,0	69 551,8	48,3	5
Qozog'iston	61 391,7	53 009,5	86,3	6
AQSh	55 592,0	52 449,4	94,3	7
Koreya Respublikasi	116 591,9	48 915,4	42,0	8
Turkiya	84 204,7	37 131,9	44,1	9
Latviya	878,7	31 475,2	35,8 b.	10
Italiya	95 663,2	17 445,2	18,2	11
Ukraina	1 536,5	15 633,3	10,2 b.	12
Chexiya Respublikasi	28 384,5	13 966,7	49,2	13
Eron Islom Respublikasi	2 686,5	8 923,2	3,3 b.	14
Estoniya	7 488,3	6 991,3	93,4	15
Vengriya	232,7	5 380,5	23,1 b.	16
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	9 485,7	4 931,7	52,0	17
Fransiya	2 140,1	4 787,7	2,2 b.	18
Indoneziya	2 740,5	4 178,3	152,5	19
Hindiston	31 950,7	4 044,5	12,7	20

2020- yil yanvar-dekabr oylari yakuni bo'yicha 60 ta davlatlar bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

2020- yil yanvar-dekabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 36,8 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 4,2 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 140,8 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari (34,9 %) va transport xizmatlari (20,5 %) dan iborat bo'ldi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI
(2020- yanvar-dekabr, ulushi, % da)

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel.: (99879) 222-04-36